

Böyük Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri İmadəddin Nəsimi xalqımızın dünya ədəbiyyatına bəxş etdiyi dahi sənətkarlardandır. Nəsiminin bədii irsi əsrləri adlayaraq dövrümüzdə gəlib çatmış və xalqımızın mənəvi sərvətinə çevrilmişdir. Əsərlərini ərəb, fars və Azərbaycan dillərində yazan şairin yaradıcılığını gülüstana bənzətsək, orada poeziyanın ətrinə bürünmüş hər cür gül-çiçəyə rast gəlmək olur. Şairin yaradıcılığı ilə tanış olduqda görürük ki, əsərlərinə üsyankar bir ruh hakimidir. Çünki Nəsimi dövrün haqsızlığına biganə qala bilməyib. Son nəfəsə qədər öz əqidəsi, məsləki uğrunda döyüşərək qəhrəmanlıq zirvəsinə yüksəlib. Şair eyni zamanda gözəlliyi, həyat və sağlamlıq mənbəyi olan füsunkar təbiəti də çoxqun ilhamla tərənnüm edir.

Təsadüfi deyil ki, Nəsimi nədən yazırsa yazsın, ümumiyyətlə, yaradıcılığında insan və təbiət münasibətlərinin harmoniyasına xüsusi önəm verir. Şairin “Gəldi” rədifli qəzəlində aşağıdakı misralara diqqət edək:

*Bahar gəldi, bahar gəldi,
yaşıl geydi bahar gəldi,
Uzaqlaş qüssədən, ey dil,
əlində mey nigar gəldi.*

Göründüyü kimi, şair baharın gəlişi ilə hər yerin yaşıla bürünməsinə, təbiətin əsrarəngiz gözəlliklərinin üzə çıxmasını poetik dillə təqdim etməklə bərabər insanı da bu gözəllik tablosuna laqeyd qalmamağa çağırır. Deyir ki, bahar təbiətin gülüşüdür, hər kəs qüssədən uzaqlaşmalı və bu sevinclə yaşamalıdır. “Sirlər dəryası” mənzuməsində isə Yer üzünə parlaq işıq saçan günəşin atəş dolu qızıl taca bənzədildiyini və bu fonda təbiətin əsrarəngiz mənzərəsinin poetrik təsvirini görürük:

*Parlaq Günəş şölə saçıb
Yer üzünü nurla bəzər,
Atəş dolu qızıl tacdır,
yıxar sənə, eylə həzər.*

İmadəddin Nəsiminin poetik irsi Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində ən parlaq səhifələrdəndir. Poeziyamızın zənginləşməsində misilsiz rol oynayan şairin fəlsəfəsi saf, bəşəri duyğuların, şəxsiyyət azadlığının tərənnümü

Dahi şairin yubileyinə böyük töhfə

ilə təbiət gözəlliklərinin vəhdəti üzərində qurulub.

Təbii ki, mütəfəkkir şairin təbiətlə bağlı poetik fikirləri çoxdur. Məqsədimiz heç də dahi sənətkarın təbiətlə bağlı fikirlərinin hamısını diqqətə çatdırmaq deyil. Bir ekoloq kimi onu göstərmək istəyirəm ki, Nəsimi insanı təbiətsiz, təbiəti insansız təsəvvür etmir. Başqa sözlə desək, dünyanın, varlığın əşrəfi olan insanı ana təbiətin övladı, bir parçası sayır...

Hələ yarım əsr bundan əvvəl Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Nəsiminin 600 illik yubileyinin təntənəli şəkildə qeyd edilməsi böyük dövlət xadiminin milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasında göstərdiyi misilsiz xidmətlərdən biri kimi tarixə yazılmışdır. Məhz həmin illərdə Nəsiminin yubileyi UNESCO-nun əlamətdar tədbirləri sırasına daxil edilərək 1973-cü ildə ilk dəfə beynəlxalq miqyasda qeyd olunub.

Bu il də xalqımız ulu öndərin ənənələrini davam etdirərək, öz əqidəsi və məsləki uğrunda qəhrəmanlıq məqamına yüksəlib

böyük söz ustadı İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyini ehtiramla qeyd edir. Bu mötəbər günün əhəmiyyətini nəzərə alan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev imzaladığı sərəncamla 2019-cu ili “Nəsimi ili” elan etmişdir. Yubileyin dövlət səviyyəsində keçirilməsi ölkəmizdə milli mədəniyyətə və incəsənətə diqqət və qayğının daha bir parlaq nümunəsi olmaqla bərabər, Nəsimi duhasının əzəmətinə, saf və təmiz bəşəri duy-

ğuları, təbiətin füsunkar gözəlliklərini vəsf edən poetik qüdrətinə, çoxcəhətli yaradıcılığına yeni yanaşma kimi mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Dahi Nəsiminin 650 illik yubileyi ilə əlaqədar ölkəmizdə və onun hüduqlarından kənarda bir-birindən maraqlı, müxtəlif layihələr həyata keçirilir. Bu layihələrin ən parlaq nümunəsini Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə bir gündə 650 min ağac əkilməsi aksiyasında görürük.

Bu xoşməramlı təşəbbüs respublikanın bütün ərazisini əhatə etməklə dahi Nəsiminin hikmət xəzinəsinin və ümumiyyətlə milli-mənəvi dəyərlərimizin beynəlxalq aləmdə təbliği baxımından əvəzsiz töhfədir. Heç şübhəsiz ki, bu kəltəvi-mədəni aksiyada hər kəs ağac əkəcək fürsəti qazanacaq və bir gündə 650 min ağac əkilməklə ölkəmizdə daha bir rekordla imza atılacaq. Əkiləcək hər bir ağac isə sağlam ətraf mühit və sağlam gələcək deməkdir.

Təsadüfi deyil ki, bu xeyirxah və nəcib təşəbbüsə könüllü olaraq geniş ictimaiyyət, dövlət və hökumət qurumlarının, diplomatik korpusun, icra hakimiyyətləri orqanlarının, qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri və gənclər qoşulacaqlar. Bu məqsədlə Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyində xüsusi komissiya yaradılıb. Komissiya kompleks tədbirlər planı hazırlayıb. Regionlar üzrə ağacların əkiləcəyi yerlər müəyyənəşdirilib. Əkiləcək ağaclar üçün çalalar qazılıb, suvarma şəbəkələri çəkilib. Rayonlarda ağac əkiləcək ərazilərdə torpaq işləri tamam hazırlanıb. Aksiya zamanı əsasən Xan çınarı, Eldar şamı, dəmirağac, qızılağac, Şərq çınarı, göyrüş, akasiya, palıd, ağcaqayın, badam, zeytun, nar, fıstıq, alma, qoz, şabalıd, ərək, Qafqaz xurması, fındıq, şaftalı, alça, gavalı və s. ağacların əkilməsi nəzərdə tutulub. Bir qayda olaraq əkiləcək ağaclar hər regionun iqlim şəraitinə uyğun seçilib. İstər dekorativ, istərsə də meyvə ağacları nazirliyin tinglik təsərrüfatlarında yetişdirilib.

Bəli, Azərbaycan Respublikasının şəhər və rayonlarında bir gündə 650 min dekorativ və meyvə ağacları əkiləcək. Bunun 73 min 46 ədədi Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin payına düşür. Qalanları isə respublikanın şəhər və rayon icra hakimiyyətləri tərəfindən əkiləcək. Bu məqsədlə hər cür hazırlıq işləri görüldü. Hamı bu xeyirxah aksiyaya start verilməsi gününü səbirsizliklə gözləyir.

Birinci-vitse prezident Mehriban xanım Əliyevanın vətənpərvərlik təşəbbüsü dahi Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyinə mühüm töhfə olmaqla şairin xatirəsinin ehtiramla yad edilməsinin parlaq ifadəsi kimi dəyərləndirilməlidir. Qeyd edək ki, gün ərzində nə az, nə çox düz 650 min ağac əkilməsi iqlim dəyişmələrinin təsirlərinin azaldılmasına və təbiətin ekoloji cəhətdən sağlamlaşmasına mühüm kömək göstərəcək. Eyni zamanda əkiləcək müxtəlif ağaclar boy atdıqca hər il 26 min ton karbon qazını udub zərərsizləşdirəcək.

Məlum olduğu kimi, sözügedən xeyirxah kütləvi-mədəni aksiya ölkəmizdə heç də yeganə təşəbbüs deyil. Bütün varlığı ilə Azərbaycan təbiətinə bağlı olan Mehriban xanım Əliyeva bundan əvvəl respublikanın başdan-başa yaşıllaşdırılmasına, mövcud yaşıllıqlara aqrotexniki qaydada qulluq edilməsinə, təmiz və şəffaf ətraf mühit yaradılmasına yönəldilən bir çox aksiyaların təşəbbüskarıdır. Xatırladıq ki, “Hər kəs bir ağac əksə...” təşəbbüsü respublikada geniş əks-səda doğurdu. Hamı bir nəfər kimi bu vətənpərvərlik təşəbbüsünə qoşuldu. Bölgələrdə on minlərlə dekorativ və meyvə ağacları əkildi. Xeyli abadlıq, səliqə-səhləman işləri görüldü. O vaxt əkilən ağaclar indi boy verib, yurdumuzu yaşıl bir diyara çevirib.

Unutmayaq ki, ağac da insan kimi diqqət və qayğı sevır. Bir ağacı əkib yetişdirmək üçün illərlə zəhmət çəkməli, aqrotexniki xidmət göstərməlisən. Təbii ki, dahi Nəsiminin 650 illik yubileyi şərafına keçiriləcək aksiyada əkiləcək ağaclar da bu qayğıdan, diqqətdən kənarda qalmaz. Bu ağaclar böyüyüb boy artdıqca dahi şairimiz də zaman-zaman anılacaq, xatirəsi yad ediləcək.

Bəxtiyar HÜSEYNOV,
Azərbaycan Respublikası
Ekologiya və Təbii Sərvətlər
Nazirliyinin 1 saylı Regional
İdarəsinin sektor müdiri,
yazıçı-ekoloq

